

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кам'янець-Подільський фаховий коледж будівництва,
архітектури та дизайну

ЗАТВЕРДЖЕНО :

наказ директора

О.Мальченко

від 16.02.2023р № 35/1

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 01-30
Під час робіт по дезактивації, дезинсекції,
дератизації, дезинфекції приміщень

1. Загальні положення

Дезінфекція-це комплекс заходів, спрямованих на знищення збудників інфекційних хвороб людини в навколишньому середовищі. За призначенням дезінфекція може бути профілактична і вимушена.

Дезінсекція - це комплекс санітарних заходів, спрямований на знищення комах. Для знищення комах використовують хімічні речовини органічного та неорганічного походження у вигляді розчинів, аерозолів, порошків, газів.

Дезакаризація- система заходів боротьби з кліщами. До неї входить обробка акарицидами тварин та приміщень і вигульних майданчиків. Для боротьби з кліщами використовують бензонафт, неоцидол, карбофос, креолін, ціодрин.

Дезінвазія. Проводиться з метою знищення глистів та їх яєць. Дезінвазію поєднують із дезінфекцією. Для дезінвазії приміщень використовують їдкий натрій, формалін та ін.

Дератизація - заходи по знищенню гризунів. Для дератизації використовують такі препарати:

1) препарати, які порушують згортання крові та розширюють кровоносні судини: зоокумарин, натрієва сіль зоокумарину, дифеніцин, зоосорбцид, бактокумарин;

2)сильнодіючі - фосфід цинку, крисид, арсеніт кальцію, арсеніт натрію.

До складу аптечки працівників, які працюють з дезінфектантами та дезінсектантами і препаратів для дератизації повинні входити: Аміак (нашатирний спирт), активоване вугілля (карболен), марганцевокислий калій, сода двовуглекисла (питна), магній сульфат, атропін 0,1 % в ампулах, бинти стерильні, вата гігроскопічна, розчин новокаїну 2 % в ампулах, розчин альбуциду 30 % (краплі для очей), валер'янка (настоянка, таблетки) беґалол, бекарбон, белалгін піпетки очні, розчин йоду 5 %.

До виконання робіт допускаються особи не молодше 18 років, які пройшли медичний огляд і не мають медичних протипоказань, а також пройшли навчання та інструктажі. Не допускаються до роботи з хімічними речовинами особи молодше 18 років, вагітні жінки, та жінки, які годують грудних дітей. Працівники повинні проходити медичний огляд два рази на рік. Роботи по проведенню цих заходів належать до робіт з підвищеною небезпекою, тому з працівниками, які виконують ці роботи, проводять раз на рік

навчання та перевірку знань правил безпеки праці. До виконання робіт не допускаються працівники в стані алкогольного сп'яніння,

Перед початком виконання робіт працівники повинні знати:

- небезпечні та шкідливі виробничі фактори, пов'язані з виконанням роботи;
- шкідливі речовини, що входять до складу препаратів, характерної їх дії на організм людини та тварин;
- призначення та місце виконання роботи;
- правила безпечного виконання роботи;
- порядок виконання роботи та утримання робочого місця;
- правила особистої гігієни та використання засобів індивідуального захисту;
- правила надання допомоги при отруєнні та травмуванні під час виконання роботи;
- небезпечність пестицидів для навколишнього середовища.

При виконанні робіт існує небезпека отруєння хімічними речовинами, які можуть проникати в організм людини через органи дихання, шлунково-кишковий канал, шкіру та слизові оболонки залежно від того, яка хімічна речовина використовується та її агрегатний стан (рідина, газ, аерозоль, порошки). Кислоти та луги можуть викликати опіки шкіри та слизових оболонок.

Особливо небезпечні для людини речовини, які використовуються для знищення гризунів та комах. При приготуванні гарячих розчинів можна отримати опіки.

При роботі з тваринами та в місцях їх утримання є небезпека зараження людини заразними захворюваннями, спільними для людей і тварин (сказ, бешіха, туберкульоз, бруцельоз, лептоспіроз, сальмонельоз, колібактеріоз та ін.). Тому працівники повинні дотримуватися правил особистої гігієни, роботу виконувати тільки в спецодязі, спецвзутті та з використанням інших засобів індивідуального захисту.

Під час виконання роботи не можна торкатися руками до обличчя, волосся та витирати руками ніс та рот. Необхідно підтримувати в чистоті обличчя, руки та спецодяг і спецвзуття. При травмуванні рук припинити роботу, продезінфікувати рану і накласти пов'язку. Подряпини на руках перед початком роботи потрібно змастити розчином йоду і накласти пов'язку.

Після завершення роботи спецодяг та спецвзуття приводять в порядок, миють та дезінфікують. Руки та лице миють теплою водою з милом та дезінфікують 0,5 % розчином хлораміну чи хлорного вапна або спиртом.

Працівники повинні бути забезпечені медичною аптечкою, милом, дезрозчинами, чистою водою та рушником.

На робочому місці не можна приймати їжу, пити воду, палити цигарки; їжу слід приймати в спеціально відведеному місці, віддаленому від робочого місця не менше як на 100 м. Перед вживанням їжі, як і після закінчення роботи, слід зняти спецодяг та спецвзуття, почистити його, вимити руки та обличчя теплою водою з милом, прополоскати рот. До місця роботи не допускаються сторонні особи. Не можна заносити у тваринницькі приміщення особистих речей та одяг і зберігати їх там. У місцях зберігання та роботи з хімічними речовинами не можна зберігати продукти, воду, фураж.

Всі роботи по дезінфекції здійснюються під контролем спеціаліста ветеринарної медицини. Для виконання роботи працівники забезпечуються халатами, комбінезонами, прогумованими фартухами, гумовими чоботами та гумовими рукавицями. Для запобігання потрапляння краплин дезрозчинів в очі слід користуватися захисними окулярами. При роботі з розчинами, які містять хлор, формальдегід та іншими речовинами, які подразнюють органи дихання та всмоктуються - через них, використовують респіратори та протигази. Дезінфектори повинні обробляти приміщення в промислових протигазах, використовуючи фільтруючі коробки коричневого (марка А), жовтого (марка В), червоного (марка М) або зеленого з білою вертикальною смугою (марка БКФ) кольорів, які мають протиаерозольний фільтр. Частіше користуються коробками коричневого кольору. Респіратори використовують марки РУ-60М чи РИУ-67 з протигазовим патроном марки А. Окуляри використовують марки ПО-2, ГТО-3. При роботі з порошками використовують ватно-марлеві респіратори.

Маски респіраторів та протигазів повинні бути підігнані по розміру. Перед початком роботи потрібно перевірити справність дезінфекційної установки та цілість гумових шлангів. Стелю та вікна очищають від павутиння та пилу. Все електрообладнання в приміщенні повинно бути вимкнене. На двері приміщення, де проводиться дезінфекція, вішають табличку, що попереджує про проведення дезінфекції.

Формалін, який випав в осад, підігрівають до температури не вище 50° С. Забороняється застосовувати відкритий вогонь для підігрівання формаліну.

Спочатку ємність дезустановки заповнюють водою, а потім змішують з нею дезрозчин. Потрібно слідкувати за дотриманням концентрації дезрозчинів. Не можна перевищувати концентрацію дезінфікуючої речовини в розчині. Не можна залишати без нагляду хімічні речовини, тару та приготівлені для дезінфекції розчини. Препарати, що залишилися після приготування розчинів, потрібно повернути на склад. Порожню дерев'яну та паперову тару і упаковку з-під дезінфікуючих препаратів збирають і спалюють.

Скляний та металевий посуд заливають 5 % розчином кальцінованої соди, після чого кілька разів промивають водою. Мішки з-під хімічних реактивів замочують в розчині кальцінованої соди, кип'ятять в мильно-содовому розчині та прополіскують водою. Посуд та тару з-під хімічних реактивів не можна використовувати для зберігання продуктів харчування.

При використанні для дезінфекції їдких лугів потрібно пам'ятати, що вони роз'їдають органічну тканину. Шкіра людини під їх впливом спочатку набухає, червоніє, а потім утворюються глибокі опіки, які погано загоюються. При потрапленні розчинів лугів на тіло людини, її негайно стирають серветкою і промивають під струменем води 5 - 10 хв, а потім промивають 2 % розчином борної, оцтової або лимонної кислоти.

При опіках вапном видаляють шматочки вапна із рани, протирають шкіру сухою хустинкою і змащують рослинними оліями (соняшниковою чи касторовою) або синтоміциновою чи стрептоцидовими мазями. Не можна місця опіків вапном промивати водою, оскільки це посилює опіки.

Особливої обережності необхідно дотримуватися при роботі із сірчаною кислотою, тому що її бризки можуть викликати сильні опіки. Тому обов'язково при приготуванні розчинів потрібно надіти захисні окуляри. При потрапленні кислот на шкіру, спочатку промивають водою, а потім 2 % розчином питної соди. Пари концентрованих кислот викликають подразнення дихальних шляхів та кашель, тому роботу з ними проводять в добре провітрюваних приміщеннях. При приготуванні розчинів кислот потрібно кислоту добавляти до води, а не навпаки, тому що це може викликати кипіння та розбризкування кислоти.

Розчини формаліну викликають сльозотечу, кашель, задишку, збудження, запаморочення; при надходженні всередину організму - опіки, блювання, спрагу; на шкірі - некроз тканин. Тому дезінфекцію розчином формаліну проводять тільки в протигазах. При ознаках отруєння (запаморочення, блювання, нудота) потрібно вийти на свіже повітря, випити таблетку кофеїну, аскофену. При утрудненні дихання потрібно вдихати пари води з додаванням кількох крапель нашатирного спирту. При потрапленні всередину промивають шлунок водою з додаванням нашатирного

спирту. Потім всередину приймають 30 гр. сульфату натрію з водою.

Розчини фенолів подразнюють слизові оболонки, викликають запаморочення та нудоту. Тому дезінфекцію проводять тільки в протигазах. Для дезінфекції використовують різну техніку до роботи з якою допускають осіб, що пройшли спеціальне навчання та інструктаж.

Після проведення дезінфекції двері приміщення закривають, вивішують попереджувальні знаки "Вхід заборонено". Приміщення залишають зачиненим на 4-6 годин.

Зав. господарством
(посада керівника
розділу)

[Підпис]
(підпис)

О.Д. Вук

Узгоджено:

(інженер з охоро-
ни праці)

Є.Вук
(підпис)

Є.М. Лепєва

(Юрист/консульт)

[Підпис]
(підпис)

Земельна